

КРЕМЕНЕЦЬКА РАЙОННА РАДА ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

КРЕМЕНЕЦЬКИЙ ЛІЦЕЙ ІМЕНІ У. САМЧУКА

вул. Б. Харчука, 8, м. Кременець, Тернопільська обл., 47003, тел./факс 0 (3546) 2-26-43
e-mail: Krem_Liceum@ukr.net Код ЄДРПОУ 14049079

Н А К А З

21 вересня 2018 року

м. Кременець

№ 86-од

Про залучення учнів
Кременецькому ліцею імені У. Самчука
до дослідницької та проектної діяльності
у 2018/2019 навчальному році

У 2017/2018 навчальному році робота із залучення учнів ліцею до дослідницької та проектної діяльності здійснювалася відповідно до Законів України «Про освіту», Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 22.09.2011 № 1099, Статуту ліцею, інших нормативно-правових документів.

У закладі розроблена система роботи, спрямована на виявлення, підтримку, розвиток та психологічний супровід обдарованих учнів ліцею.

Пріоритетними напрямками цієї роботи у ліцею залишалися визначені у попередні роки: створення єдиного інформаційного простору для розвитку і підтримки творчих та наукових обдарованих учнівської молоді, упровадження передових та інноваційних технологій навчання і розвитку дітей, об'єднання зусиль адміністрації та педагогічного колективу ліцею у створенні оптимальних умов для розвитку й реалізації науково-творчої обдарованості. У плані роботи ліцею були передбачені заходи з цього напрямку роботи.

З метою виявлення і допомоги учням у розвитку інтелектуальних та творчих здібностей, природних задатків, створення сприятливих умов для розвитку здібностей ліцеїстів у минулому навчальному році в ліцею була проведена відповідна робота:

- здійснено діагностику на виявлення обдарованих учнів за напрямками;
- проведено бесіди з учнями про можливості виявлення своїх здібностей у ліцею;
- у рамках тижня знайомств (II т. вересня) проведено вернісаж талантів, у ході якого учні демонстрували свої вміння і здібності, а керівники гуртків та вчителі мали можливість запропонувати їм розвивати таланти у гуртках;
- учителі проводили індивідуальні заняття з творчими учнями з метою поглиблення їхніх знань з навчальних предметів і підготовки до олімпіад і конкурсів тощо.

У ліцею на розвиток наукових та творчих здібностей учнів спрямована сама система організації освітнього процесу – передбачено навчання учнів за відповідними обдарованнями. У минулому навчальному році діяли групи з поглибленим вивченням (8 – 9 класи): 4 – іноземних мов, української мови і літератури, 2 – математики, фізики, інформатики; профільні (10 – 11 класи): 2 групи філологічного (іноземні мови), 2 – фізико-математичного та 2 правового профілів. Відповідно до профілю поглиблено вивчалися предмети: іноземні мови (основна англійська або німецька), друга іноземна мова, українська мова, українська література, математика, фізика, історія, правознавство; введено курси за вибором, що дало можливість учням реалізувати свої здібності й уподобання. Учителі під час проведення уроків пропонували завдання пошукового характеру, що сприяло виробленню в ліцеїстів навичок дослідницької діяльності.

Ліцеїсти займалися у секціях історії України, української мови і літератури, інформатики, геології, основ наукових досліджень та технічної творчості Кременецької філії обласного відділення МАН України, яка працювала на базі ліцею.

Розвитку творчих здібностей учнів сприяли проведені в ліцеї предметні тижні, в ході яких організовувалися науково-практичні конференції, виставки творчих робіт учнів, турніри знавців, зустрічі з митцями та науковцями, комп'ютерні презентації творчих робіт тощо.

Навчання у секціях філії МАН дало певні результати. Ліцеїстами було підготовлено 9 робіт на конкурс-захист науково-дослідницьких робіт членів МАН. З них 7 стали призерами I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України. У II етапі (обласному) 5 здобули призові місця. Це

1. Пальчик Дарія (42 гр.) – диплом III ст. в секції української літератури (керівн. Трачук В.М.);
2. Слив'юк Софія (33 гр.) – диплом III ст. в секції етнології (керівн. Семенюк Л.І.);
3. Мазурок Іван (33 гр.) – диплом III ст. в секції географії та ландшафтознавства (керівн. Трачук В.М.);
4. Задорожнюк Олексій (21 гр.) – диплом III ст. в секції науково-технічної творчості та винахідництва (керівн. Василюк М.М.);
5. Кондратюк Анастасія (22 гр.) – диплом III ст. в секції охорони довкілля та раціонального природокористування (керівн. Кондратюк А.В.).

На належному рівні у ліцеї відбувся захист курсових робіт учнями II і IV курсів (9 і 11 класи), що є обов'язковою формою роботи, згідно Статуту ліцею та діючого «Положенням про захист курсових робіт».

Всього захистилося 126 ліцеїстів: 71 учень 9-х класів, 55 -11-х. З них:

- з історії – 16 (вч. Семенюк Л.І.), 5 (Кравчун С.В.);
- з правознавства – 3 (Кравчун С.В.);
- з англійської мови – 1 (вч. Лубяницька В.А.), 4 (Камаєва Н.Г.), 1 (Скальська Н.В.), 3 (Зварич Т.В.);
- з німецької мови – 10 (вч. Олексюк Т.І.);
- з української мови і літератури – 4 (вч. Трачук В.М.), 3 (Діхтярук Т.М.), 12 (Ячменьова О.С.), 5 (Білоус О.);
- із зарубіжної літератури – 2 (Мельник Т.А.);
- з художньої культури – 1 (Гладковська О.В.);
- з біології – 16 (Кондратюк А.В.);
- з екології – 1 (Кондратюк А.В.);
- з географії – 7 (Козачук О.О.);
- з економіки – 1 (Козачук О.О.);
- з хімії – 9 (Бакуліч Т.М.);
- з основ здоров'я – 1 (Бакуліч Т.М.);
- з фізики – 7 (вч. Афанасенко А.Є.);
- з математики – 3 (вч. Кісіль І.О.);
- з інформатики – 8 (вч. Омельчук А.І.).

Серед робіт необхідно відзначити проекти, які мають велике практичне значення для використання як наочності на уроках з предметів:

- фізики: прилади, презентації;
- іноземних мов: банери, презентації, словники-довідники, фотоальбоми, карти, посібники;
- української мови і літератури, зарубіжної літератури: збірки, посібники, презентації, буклети, ілюстративні альбоми, фотоальбоми;
- історії: картографічний проект, посібники, фотоальбоми;
- біології, хімії, географія, основ здоров'я: таблиці, посібники, схеми, презентації, альбоми;
- інформатика: програми, сайти.

Результативною у 2017/2018 н.р. була участь учнів ліцею у наукових та творчих конкурсах:

- Районного етапу VIII Міжнародний мовно-літературного конкурс учнівської та студентської молоді ім. Тараса Шевченка:
  - Мордас Діана (13 гр.) – 1 м. (вч. Білоус О.М.);
  - Гаврилюк Яна (23 гр.) – 1 м. (вч. Білоус О.М.);
  - Лепко Єлизавета (33 гр.) – 2 м. (вч. Ячменьова О.С.);
  - Фурсик Наталія (42 гр.) – 2 м. (вч. Діхтярук Т.М.).

- Районного етапу XVII Всеукраїнський конкурс учнівської творчості, присвячений Шевченківським дням:

- Лепко Єлизавета (33 гр.) – 1 м. в номінації «Історія України та державотворення» (вч. Семенюк Л.І.);
- Пальчик Дарія (42 гр.) – 2 м. в номінації «Література» (вч. Діхтярук Т.М.);
- Лепко Єлизавета (33 гр.) – лауреат в номінації «Література» (вч. Ячменьова О.С.).

Лепко Єлизавета (33 гр.) відзначена дипломом переможця III етапу (обласного) цього конкурсу в номінації «Історія України та державотворення» (вч. Семенюк Л.І.).

У ліцеї продовжувало ефективно функціонувати наукове товариство ліцеїстів «Горизонти», члени якого були активними учасниками інших районних, обласних та всеукраїнських конкурсів, зокрема:

- У районному етапі літературного конкурсу «Акорди творчості» взяли участь 3 учні ліцею. З них переможцем стала Бондар Вікторія (32 гр.) – 1 м. в номінації «Проза» (вч. Діхтярук Т.М.). У II етапі цього конкурсу, організованому обласним відділенням МАН, вона відзначена грамотою Тернопільського ОКТВ МАН України за активну участь у номінації «Поезія».
- Лепко Єлизавета (33 гр.) відзначена подякою за участь в обласному конкурсі «Крути – це героїзм без віку»;
- Діхтярук Дарина (21 гр.) – дипломи I ступеня районного та обласного етапів конкурсу «Безпека в житті – життя в безпеці - 2018» (літературний напрямок) (вч. Діхтярук Т.М.);
- Ярмошук Світлана – грамота переможця обласного конкурсу екскурсиводів музеїв навчальних закладів «Край, в якому я живу» за екскурсію «Стежками Уласа Самчука»; диплом учасника II туру Всеукраїнського конкурсу екскурсиводів музеїв навчальних закладів «Край, в якому я живу» (вч. Діхтярук Т.М.);
- 2 переможці (Олексюк Іван – диплом I ступеня, Панасенко Софія – диплом I ступеня) конкурсу написання есе німецькою мовою «Можливості німецької мови сьогодні» (вч. Олексюк Т.І.);
- Трачук Софія – диплом I ступеня районного етапу конкурсу пошукових і науково-дослідницьких робіт щодо вивчення діяльності ОУН і УПА в роки Другої світової війни та післявоєнні роки на Тернопільщині (вч. Семенюк Л.І.);
- Голод Євгенія, Гром'як Вікторія, Малісевич Єлизавета (33 гр.) – дипломи учасників Всеукраїнського конкурсу учнівських есе «Права людини крізь призму сучасності» (вч. Семенюк Б.Д.);
- Заєць Тетяна, Чик Іван (11 гр.), Іванюк Назар, Мишаківський Іван, Федорчук Анатолій, Янковський Владислав (31 гр.) – команда «Авангард» – 1 м. в районному еколого-туристичному квесті «Ми люди, поки є природа»;
- Євдокимова Ірина – грамота лауреата за високий рівень розуміння крилатих висловів) XI Всеукраїнської олімпіади «Юні знавці Біблії – 2018» (учитель Свідинська Л.М.);
- Санду Марко – диплом за перемогу у Всеукраїнському конкурсі есе «Моя майбутня професія: планування і розвиток» у 2018 році (керівн. Софіянчук З.М.).
- Експедиційний загін геологічного гуртка «Кремень» - грамота переможця обласного етапу конкурсу пошукових та науково-дослідницьких робіт Всеукраїнської краєзнавчої експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина – Україна», напрям «Геологічними стежками України», за роботу «Геологічні пам'ятки природи м. Кременця та його околиць як рекреаційні ресурси» (керівник Козачук О.О.).
- Експедиційний загін правового профілю «Феміда» – грамота переможця обласного етапу конкурсу пошукових та науково-дослідницьких робіт Всеукраїнської краєзнавчої експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина – Україна», напрям «З попелу забуття», за роботу «Створення та діяльність українського легіону самооборони на Кременеччині», грамота за III м. у III турі Всеукраїнської краєзнавчої експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина – Україна» - за роботу «Створення та діяльність українського легіону самооборони на Кременеччині» (керівник Семенюк Л.І.).

Активними учасниками були ліцеїсти і в наукових конференціях:

- Діхтярук Дарина (21 гр.) Кондратюк Анастасія (22 гр.) – відзначені сертифікатами учасників V-ї Молодіжної науково-практичної конференції «Спадщина Кременецьких гір»,

організованої Національним природним парком «Кременецькі гори» та ГО «Кременецька екологічна ліга» (керівники Трачук В.М., Кондратюк А.В.);

- Пальчик Д. (42 гр.) – учасниця круглого столу, присвяченого 113-ій річниці від дня народження У.Самчука, організованого науковою лабораторією Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Т.Шевченка;
- Сімора Діана (32 гр.), Пальчик Д. (42 гр.) – учасниці круглого столу, присвяченого 113-ій річниці від дня народження У.Самчука, організованого Літературним музеєм Уласа Самчука ліцею за участю учнів шкіл-партнерів, студентів та викладачів Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Т.Шевченка (керівники Трачук В.М., Діхтярук Т.М.);
- Дехтярук Дарина (керівн. Трачук В.М.) та Бордійчук Діана (керівн. Ячменьова О.С.) – учасники районної конференції, присвяченої 135-річчю від дня народження О.Неприцького-Грановського, яку організував Кременецький краєзнавчий музей;
- Мінковська І. (21 гр.), Задорожнюк А. (21 гр.), Слив'юк Д. (33 гр.), Бондар В. (32 гр.), Мишаківський І. (31 гр.) – учасники науково-практичної конференції «Нобелівські лауреати, вихідці з України» (у рамках Тижня науки).

Роботи ліцеїстів публікувалися у збірниках, періодиці:

1. Іванюк Олена. Мрії випускників. – Діалог. – 2018. – 13 квітня.
2. Пальчик Дарія. Художня деталь в образній системі збірки «Месники» Уласа Самчука. – Замок. – 2018. – 30 березня.
3. Кондратюк Анастасія. Кременецькі ліцеїсти досліджували первоцвіти. – Діалог. – 2018. – 11 травня.
4. Зелінський Андрій. Вибір професії – вибір долі. – Діалог. – 2018. – 18 травня.
5. Іванюк Олена. Шанування давніх поховань та козацьких могил. – Діалог. – 2018. – 1 червня.
6. Санду Марко. Враження про конкурс. – Діалог. – 2018. – 15 червня.
7. Діхтярук Дарина. Природа в збірці Оксани Лятуринської «Бедрик». / Спадщина Кременецьких гір: Матеріали V-ї молодіжної науково-практичної конференції (Кременець, 27 березня 2018 року) – Кременець: ТОВ «ПАПРУС-К», 2018. – С. 61 – 65.
8. Кондратюк Анастасія. Проблема збереження і охорони природних пам'яток Кременеччини. / Спадщина Кременецьких гір: Матеріали V-ї молодіжної науково-практичної конференції (Кременець, 27 березня 2018 року) – Кременець: ТОВ «ПАПРУС-К», 2018. – С. 111 – 118.
9. Первоцвіт. Творчість учнів Кременецького ліцею імені У.Самчука. Альманах. – Ч. 21. – 2018. – 52 с.

Тези наукових робіт, переможців обласного етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт членів МАН України, опубліковані у збірнику «Тези науково-дослідницьких робіт переможців II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Тернопільського обласного комунального територіального відділення МАН України». – Тернопіль: Управління освіти і науки Тернопільської ОДА, Тернопільське ОКТВ МАН України, 2018. – 132 с. (Пальчик Д. – с.7, Слив'юк С. – с. 57, Мазурок І. – с. 64, Задорожнюк О. – с. 85).

Порівнюючи результати науково-дослідницької та творчої діяльності учнів з 2016/2017 н.р., необхідно зазначити, що прослідковується нарощування творчого потенціалу ліцеїстів в окремих заходах, їхнє прагнення випробувати свої наукові та творчі можливості. Це є свідченням злагодженої послідовної роботи із вироблення в учнів дослідницьких навичок.

За аналізом цього напрямку роботи необхідно відзначити творчий підхід учителів – членів методичної комісії філологічних дисциплін: Діхтярук Т.М., Ячменьової О.С., Трачук В.М.; суспільно-природничих дисциплін: Семенюк Л.І., Семенюка Б.Д., Кондратюк А.В., Бакуліч Т.М.; точних дисциплін: Омельчука А.І.

Питання залучення молоді до науково-дослідницької та творчої діяльності розглядалися на методичних заходах у ліцеї:

- засіданнях НМР:

- Основні напрямки науково-дослідницької роботи учнів та педагогів. Затвердження тем курсових проєктів, наукових робіт на 2016/2017 н.р.; Погодження заходів у рамках співпраці з науковими та навчальними закладами та установами (15.09);
- Розгляд положення про захист курсових робіт (15.11);
- Про організацію захисту курсових робіт учнями 9, 11 класів (25.01);
- Моніторинг діяльності учителів-предметників щодо забезпечення ними умов розвитку особистості ліцеїстів (23.03).
- психолого-педагогічному семінарі «Формування у ліцеїстів потреб і навичок самоосвітньої діяльності, здатності до навчання» (25.01);
- засіданні педагогічної ради Формування творчої особистості та життєвої компетенцій учнів на основі використання інноваційних технологій (29.12).

Отже, виходячи з того, що формування і розвиток наукових і творчих навичок у ліцеїстів є пріоритетним напрямком роботи закладу і відображений у методичній проблемі ліцею «Формування в ліцеїстів ключових компетентностей для життя на засадах «педагогіки партнерства» в умовах реформування української школи», педагоги звертають особливу увагу на розкриття потенційних можливостей ліцеїстів як на уроках, так і в позаурочній діяльності. Індивідуалізація роботи з дітьми у ліцеї сприяє вихованню у дітей смаку до пізнання і творчого пошуку, розвитку інтересу до дослідження навколишнього природного і соціального середовища, до поглибленого вивчення різних галузей науки, мистецтва. І на цій основі учні виявляють бажання пізнати предмет глибше, долучитися до творчої науково-дослідницької роботи, випробувати свої можливості у наукових заходах, конкурсах тощо.

Відповідно до основних освітніх документів, які регулюють роботу із залучення учнівської молоді до науково-пошукової діяльності, з метою створення сприятливих умов для розвитку інтелектуального й творчого потенціалу дітей та підлітків, стимулювання творчого самовдосконалення учнів, залучення молоді до науково-дослідницької діяльності

НАКАЗУЮ:

1. Трачук В.М., заступнику директора з Н(М)Р:

- 1.1. Спланувати роботу в ліцеї із залучення учнів до науково-дослідницької діяльності та розробити конкретні заходи щодо її поліпшення на 2018 / 2019 н.р. (до 15.09.2018р.)/.
- 1.2. Активізувати діяльність Наукового товариства ліцеїстів «Горизонти» (до 20.10.2018р.)
- 1.3. Сприяти залученню учнів до участі в конкурсах знавців української мови, творчих робіт, конференціях, інших заходах науково-пошукового характеру (упродовж навч. року).
- 1.4. Організувати учнів ліцею до роботи у секціях Кременецької філії обласного відділення МАН України (вересень 2018 – травень 2019 р.)
- 1.5. Сприяти підготовці та участі учнів, членів Кременецької філії МАН, у конкурсах-захистах науково-дослідницьких робіт усіх рівнів (грудень-лютий).
- 1.6. Поповнювати банк даних з кращих науково-дослідницьких робіт учнів (до травня 2019р.).
- 1.7. Організувати на належному рівні захист курсових проєктів для учнів 9, 11 класів (березень 2019 р.).
- 1.8. Допомогати учням у публікації їхніх творчих, пошукових досліджень у періодичних виданнях, учнівських збірках, ліцейному альманасі «Первоцвіт» (упродовж навч. року).
- 1.9. Надавати консультативну методичну допомогу вчителям ліцею щодо використання на уроках форм і методів навчання, спрямованих на розвиток творчого потенціалу учнів (постійно).
- 1.10. У методичному кабінеті поновити куточок методичних матеріалів на допомогу вчителю щодо організації науково-пошукової роботи з учнями (до 10 жовтня 2018р.).
- 1.11. Підтримувати співпрацю з науковими установами, навчальними закладами по питанню участі ліцеїстів у різноманітних наукових заходах, зустрічах тощо (постійно).
- 1.12. Узагальнити результати участі ліцеїстів в олімпіадах, конкурсах, змаганнях, фестивалях, розробляти рекомендації щодо покращення цієї роботи (до 10.06. 2019р.).

2. Учителям ліцею, класним керівникам, керівникам гуртків:

- 2.1.Проводити індивідуальні консультації з метою підготовки учнів до участі в олімпіадах, конкурсах, наукових заходах різних рівнів (постійно).

- 2.2. Практикувати на уроках різнорівневі, творчі завдання, спрямовувати учнів до пошуково-дослідницької роботи (упродовж навч. року).
- 2.3. Використовувати у позаурочній роботі інноваційні технології з метою виявлення творчих та наукових можливостей учнів (постійно).
3. Психологічній службі ліцею:
  - 3.1. Провести анкетування та діагностування щодо виявлення різних видів обдарованості ліцеїстів (вересень-жовтень 2018р.).
  - 3.2. Провести дослідження психологічної готовності учнів до наукової, творчої діяльності (вересень 2018р.).
  - 3.3. Надавати учителям-предметникам, класним керівникам та керівникам гуртків консультативну допомогу з питань розвитку наукових і творчих обдаровань в учнів (постійно).
  - 3.4. Доповнити новими методичними рекомендаціями науково-методичну базу даних з формування психолого-фізіологічної стійкості, профілактики стресів, розумових, емоційних перенавантажень учнів (постійно).
4. Завідувачам методичними комісіями із базових дисциплін:
  - 4.1. Розглядати на засіданнях комісій питання організації науково-пошукової та дослідницької роботи учнів (вересень, грудень, травень).
  - 4.2. Створити банк розробок дидактичних матеріалів пошукового характеру з досвіду вчителів (до квітня 2019р.).
  - 4.3. Коригувати роботу членів методичних комісій з питань залучення учнів до пошукової і творчої діяльності (постійно).
  - 4.4. Організовувати і проводити в ліцеї предметні тижні, наукові конференції, конкурси, виставки наукових та творчих робіт учнів (згідно річного плану роботи).
  - 4.5. Забезпечувати висвітлення результатів роботи із залучення учнів до науково-дослідницької діяльності в засобах інформації, на сайті ліцею (постійно).
5. Завідувачу ліцейної бібліотеки Аврамишин Г.М. забезпечити оформлення книжкових виставок для педагогічних працівників щодо нових наукових відкриттів, проведення заходів з учнями з даного питання (постійно).
6. Відповідальність за виконання цього наказу залишаю за собою.

Директор ліцею:

А. Аврамишин

Трачук В.М.
2-26-43